

Regionalny Ośrodek
Polityki Społecznej
Województwa Śląskiego

Wyniki badania

„Mieszkańcy domów pomocy społecznej
rokujący na usamodzielnienie
w województwie śląskim 2020”

Katowice, 23 kwietnia 2021 r.

- Badaniem objęto wszystkie 104 domy pomocy społecznej, działające na terenie województwa śląskiego.
- W ramach realizacji badania zastosowano dwie techniki badawcze:
1) **telefoniczny wywiad pogłębiony** (metoda jakościowa)
oraz 2) **ankietę internetową** (metoda ilościowa).
- Badanie trwało **od 9 grudnia 2020 roku do 28 stycznia 2021 r.**

Tematyka badania koncentrowała się wokół następujących problemów badawczych:

- 1) Ilu obecnych mieszkańców DPS mogłoby się usamodzielnić i mieszkać poza instytucją?**
- 2) W jakich rodzajach DPS takich mieszkańców jest najwięcej, a w jakich najmniej? W jakich DPS w ogóle nie ma mieszkańców rokujących na usamodzielnienie?**
- 3) Jakimi cechami charakteryzują się mieszkańcy rokujący na usamodzielnienie?**
- 4) Czy DPS prowadzi jakiegokolwiek działania usamodzielniające, skierowane do osób, które mogłyby opuścić instytucję? Jakiego typu są to działania?**
- 5) Jakie warunki, powinny być spełnione, aby niektórzy z mieszkańców DPS mogli mieszkać poza instytucją?**
- 6) Jaka jest skala i rodzaj wsparcia, z którego musieliby skorzystać mieszkańcy DPS, aby móc mieszkać poza instytucją?**

Tematyka badania koncentrowała się wokół następujących problemów badawczych:

- 7) Czy i ilu mieszkańców DPS podejmuje pracę zarobkową?**
- 8) Jaką infrastrukturą, związaną z prowadzeniem terapii zajęciowej i procesem usamodzielniania mieszkańców, dysponuje DPS?**
- 9) Czy pracownicy DPS mają możliwość udziału w szkoleniach? W jakich szkoleniach brali udział? Jakie mają potrzeby szkoleniowe?**
- 10) Czy i jakich zmian potrzebuje system opieki nad osobami niesamodzielnymi? Co stanowi problem? Co można poprawić?**
- 11) Jaka jest opinia kadry zarządzającej DPS na temat przyszłości procesu deinstytucjonalizacji w kraju?**

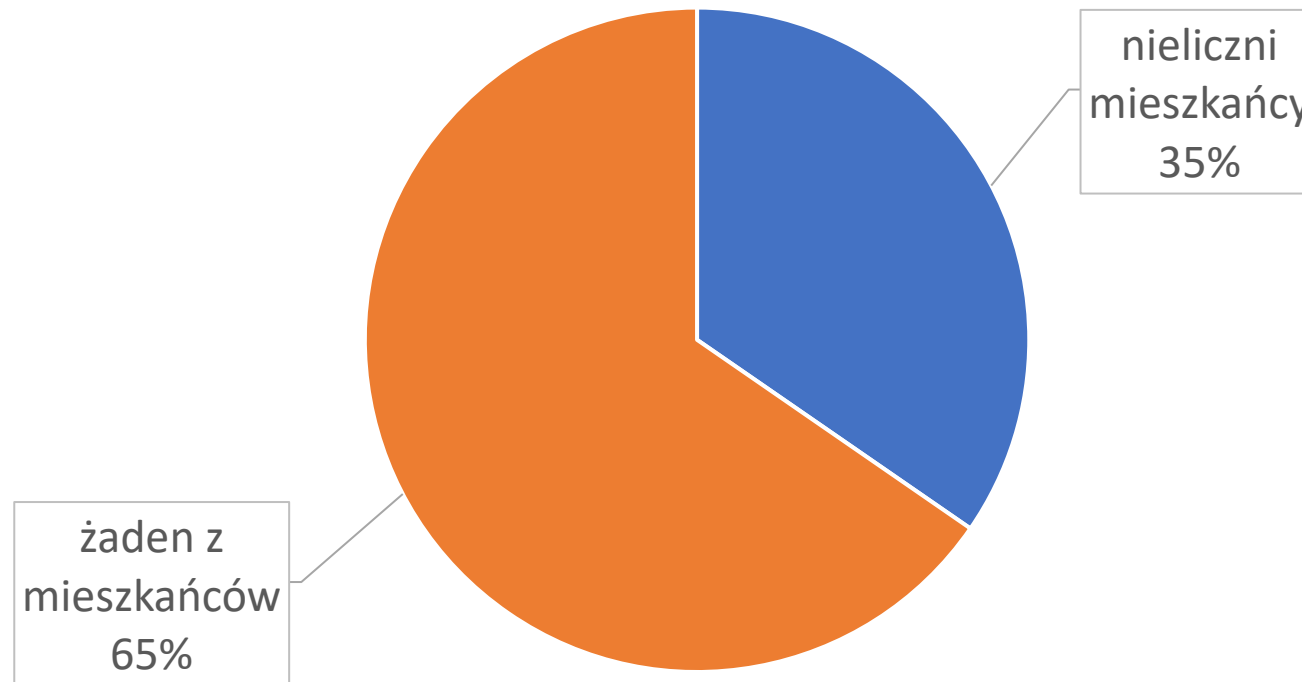
- W ramach badania „Mieszkańcy domów pomocy społecznej rokujący na usamodzielnienie w województwie śląskim” uzyskano odpowiedzi w postaci **104 ankiet**.
- Przeprowadzono **18 pogłębionych wywiadów telefonicznych** z kierownikami jednostek, działów i pracownikami socjalnymi.

Podział DPS wg organu prowadzącego:

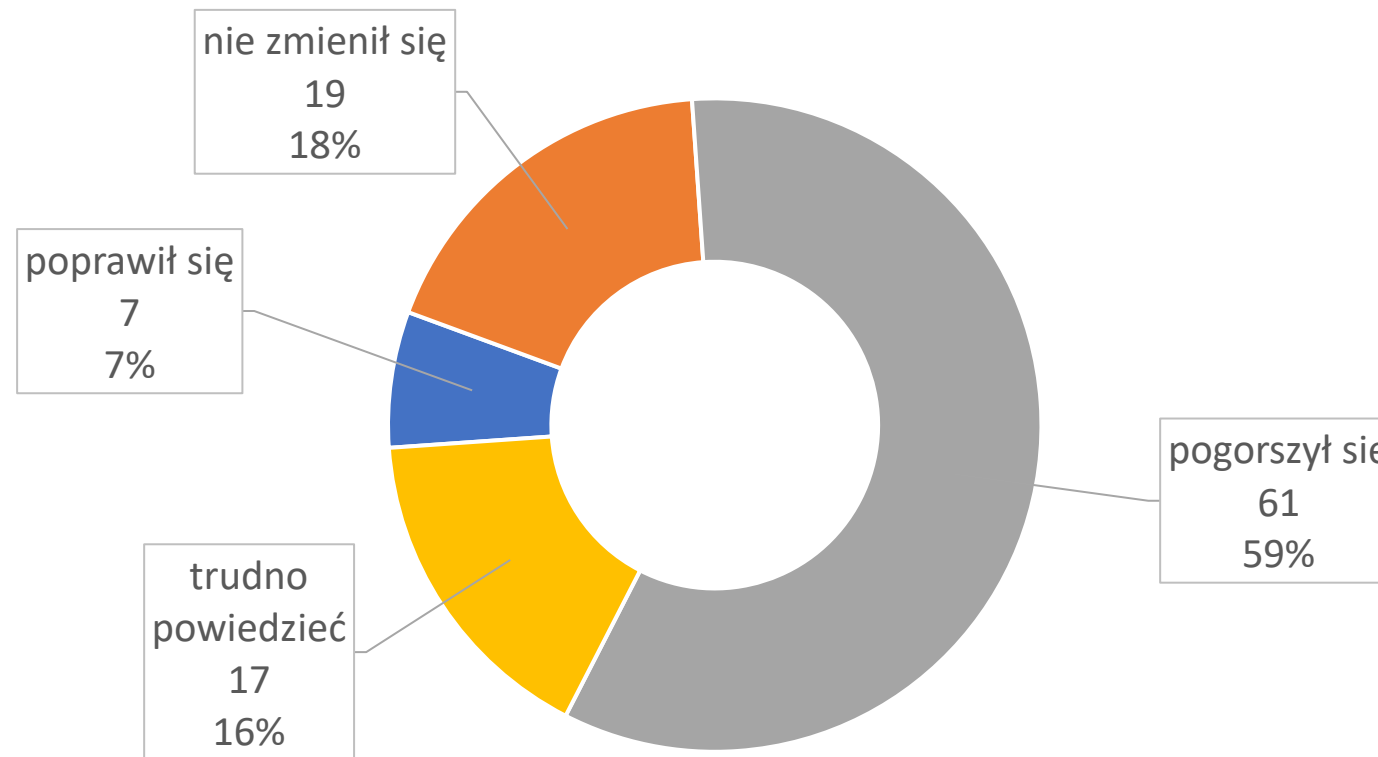
- **88** ponadgminnych domów pomocy społecznej, prowadzonych przez powiat lub na zlecenie powiatu (bez filii);
- **9** miejskich domów pomocy społecznej;
- **7** domów pomocy społecznej, prowadzonych przez stowarzyszenia/ fundacje/ działalność gospodarcza - bez zlecenia powiatu lub gminy.

- Dla celów badawczych przyjęto, że mieszkańcy rokujący na usamodzielnienie są to **osoby mieszkające w domach pomocy społecznej, liczące 16 lat i więcej, które obecnie lub w niedalekiej przyszłości mogłyby, po spełnieniu określonych warunków, mieszkać poza instytucją.**
- Z kolei **działania usamodzielniające** w DPS to różne typy zajęć, w których uczestniczą mieszkańcy, których celem jest doprowadzenie do usamodzielnienia, rozumianego jako zamieszkanie poza instytucją (przy wsparciu środowiskowym) oraz ewentualne podjęcie pracy.
- Działania usamodzielniające różnią się od **działań usprawniających**, w których uczestniczy większość mieszkańców, nakierowanych na utrzymanie lub poprawę fizycznego, psychicznego i społecznego funkcjonowania mieszkańca DPS w instytucji.

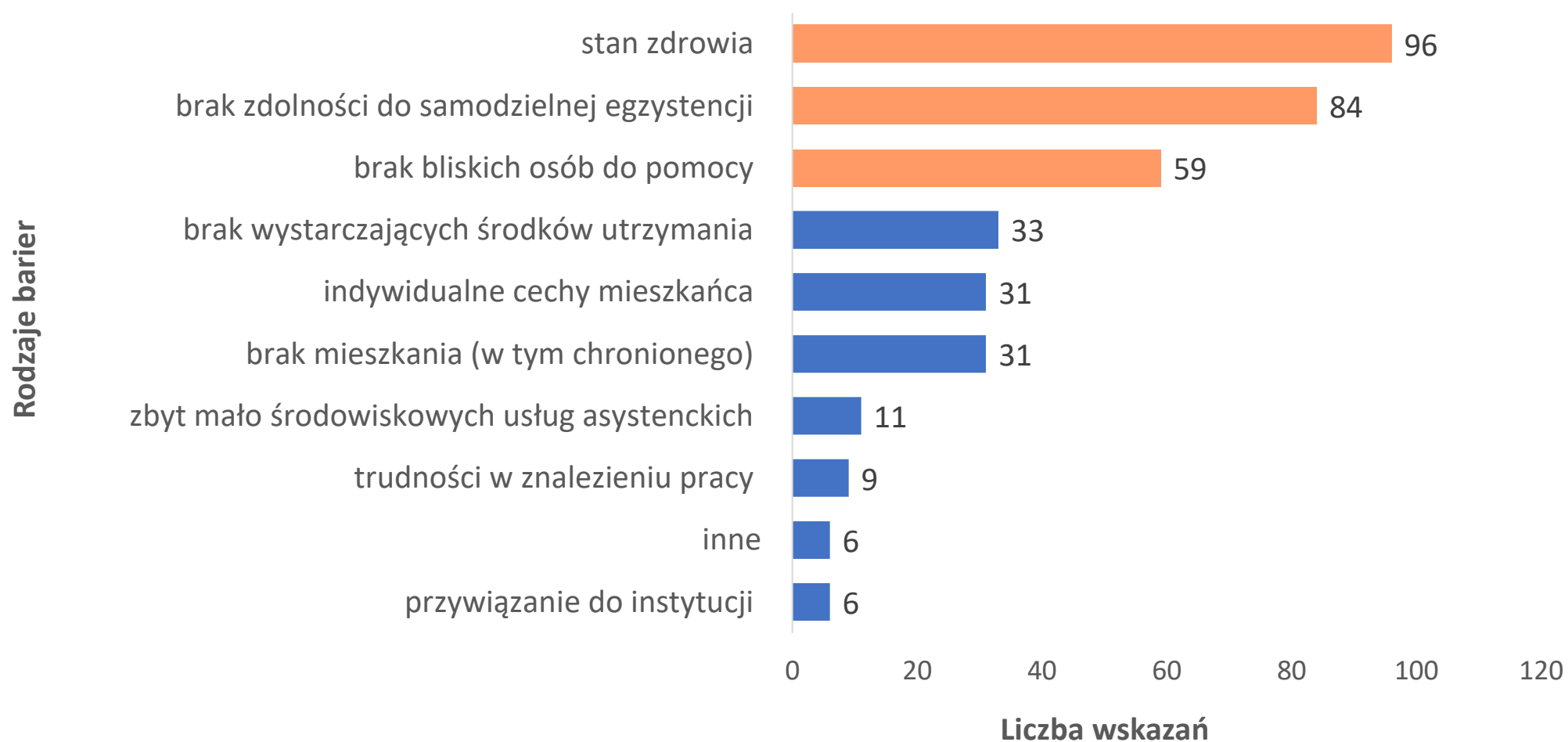
„Ile szacunkowo osób w DPS rokuje na usamodzielnienie, czyli przyszłe zamieszkanie poza instytucją?”, N=104.

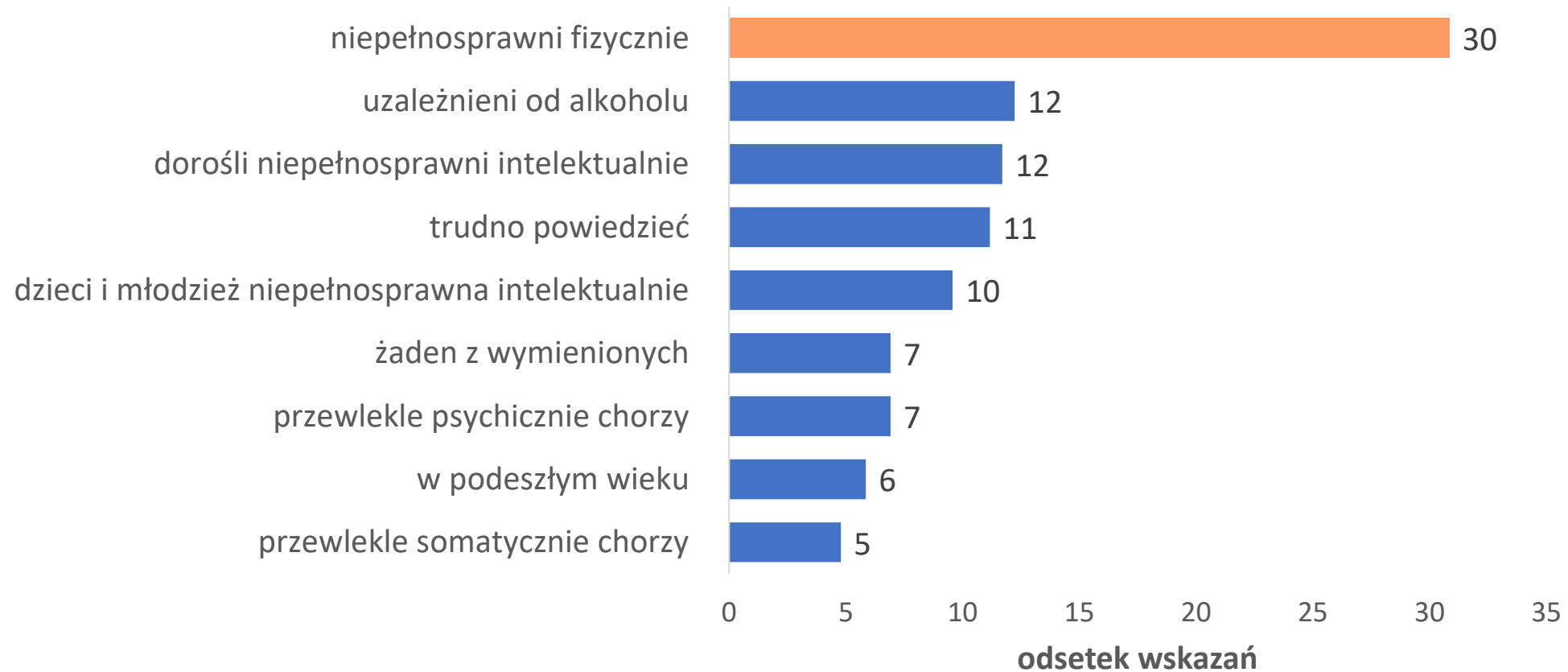
„Jacy klienci trafiają obecnie do Państwa DPS? Czy w ciągu ostatnich 10 lat stan psychofizyczny osób kierowanych do Państwa instytucji poprawił się, pogorszył się czy nie zmienił się?”, N=104.

„Co stanowi największą przeszkodę w usamodzielnieniu Państwa klientów, rozumianym jako zamieszkanie poza instytucją, w środowisku”, N=104, n=366.

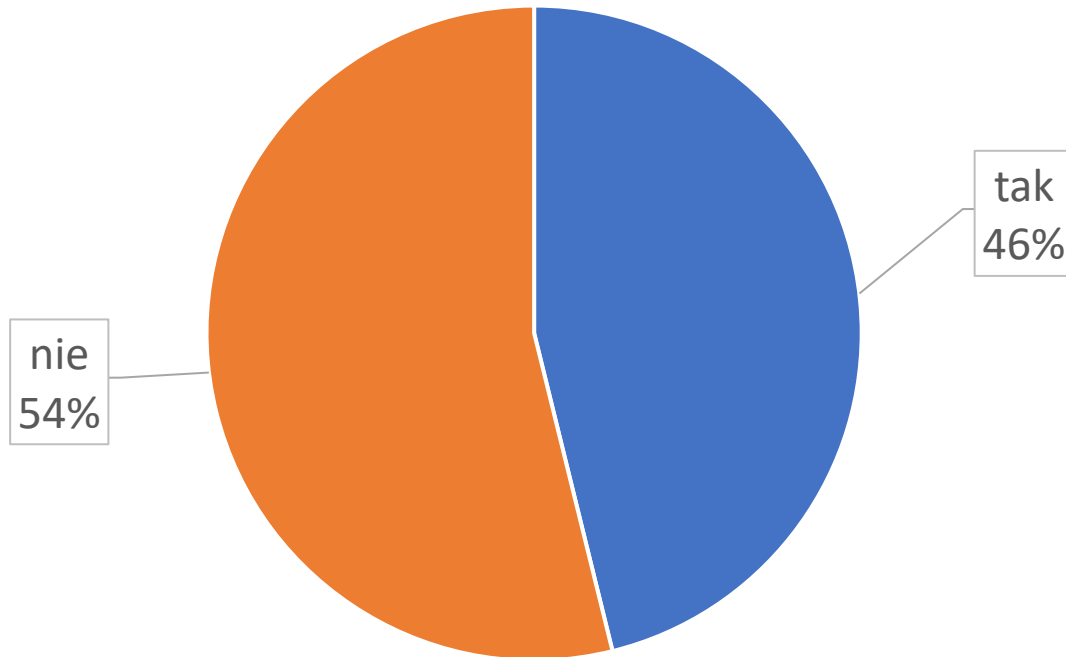

„Jaki, w Państwa opinii, typ klientów w największym stopniu rokuje na usamodzielnienie, rozumiane jako mieszkanie poza instytucją?”, N=104, n=186.

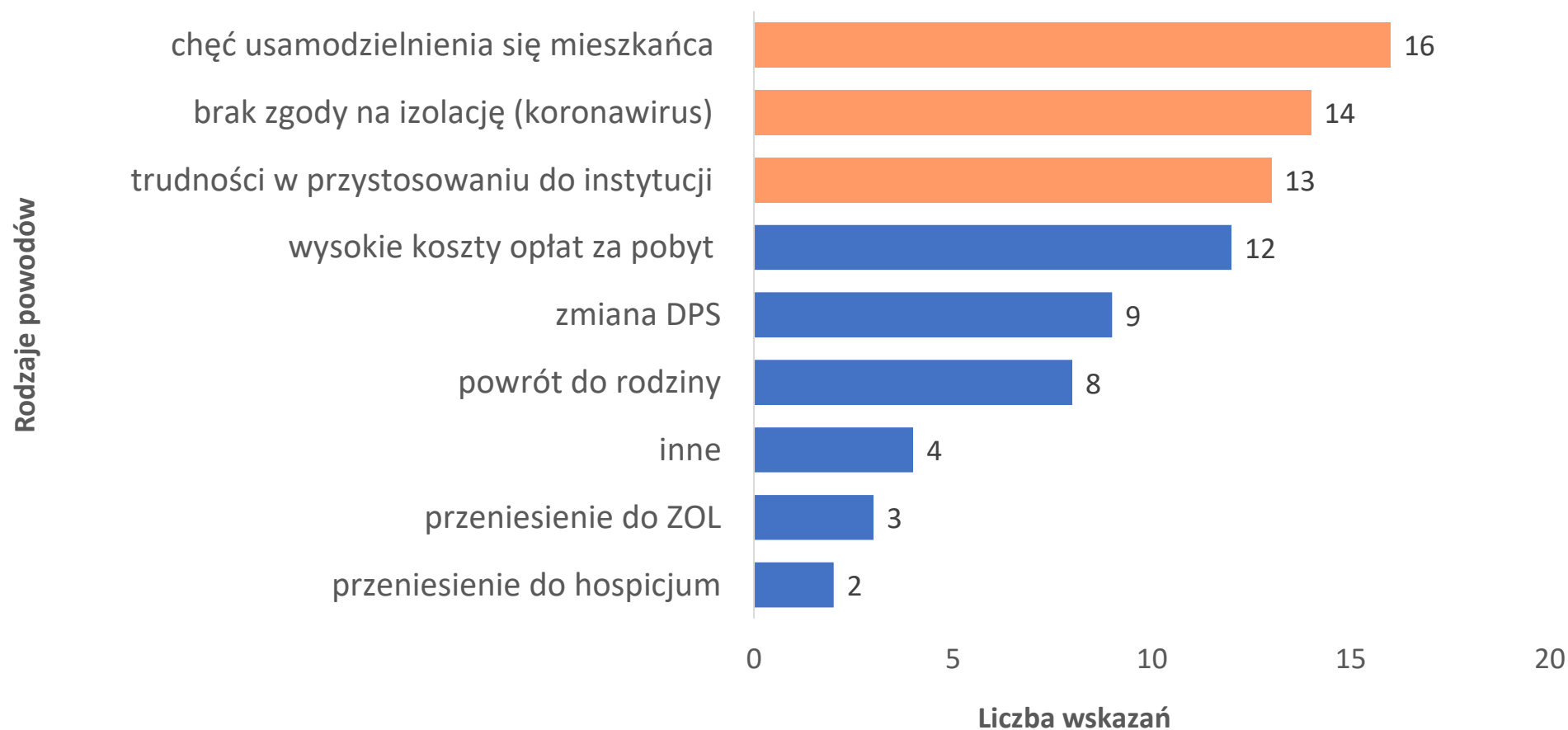
„Czy w 2020 roku któryś z mieszkańców Państwa instytucji opuścił DPS?“, N=104.

**W 2020 roku w 48 DPS-ach
instytucje opuściły 132 osoby.**

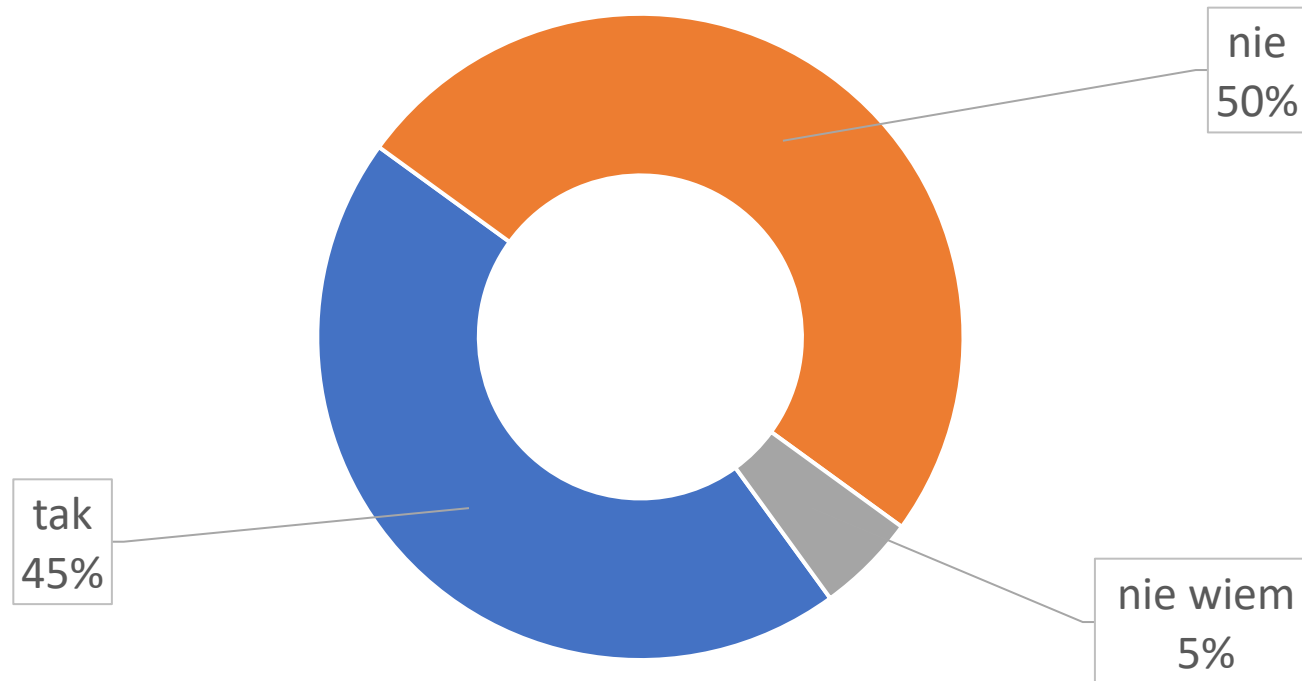

**Na koniec 2020 r. w 12 DPS do
opuszczenia instytucji
przygotowywało się 17 osób.**

„Co było powodem opuszczenia DPS przez mieszkańca/ mieszkańców?“, N=104, n=81.

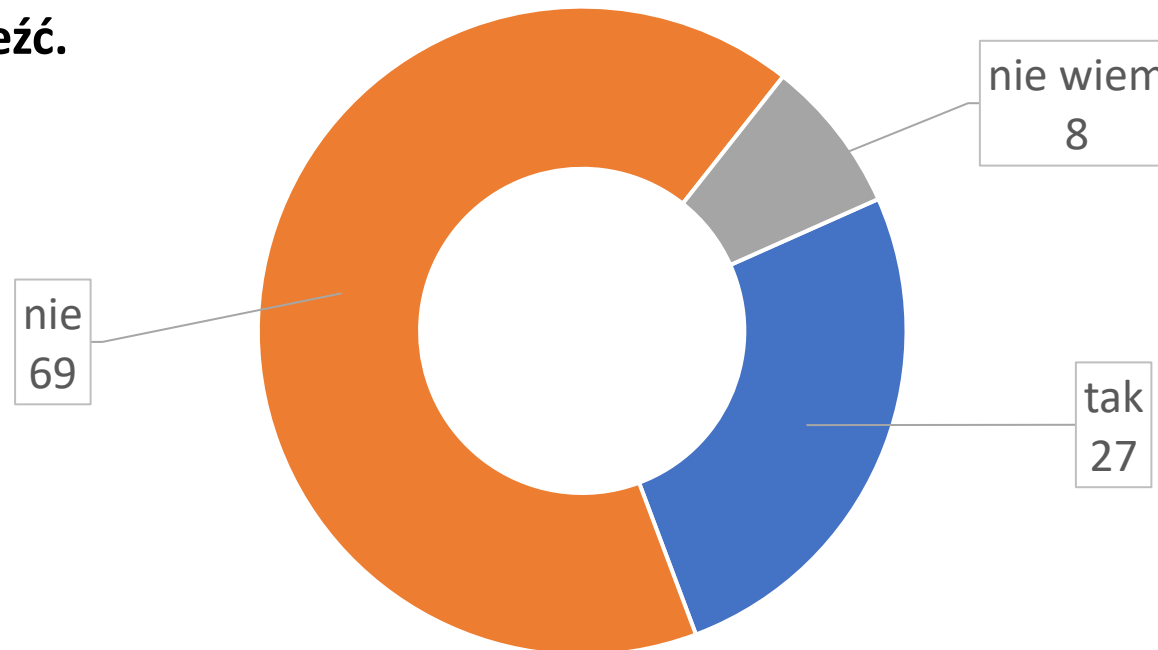

„Czy zdarzyło się w przeszłości, że osoba, która opuściła DPS chciała do niego powrócić lub do niego powróciła ze względu na nieradzenie sobie w środowisku zamieszkania?”, N=104.

„Czy kiedykolwiek w DPS podejmowano próby poszukiwania mieszkania, w tym chronionego, dla mieszkańca wyrażającego chęć usamodzielnienia się?”,
N=104.

Spośród 27 respondentów, którzy pozytywnie odpowiedzieli na to pytanie w 16 przypadkach takie mieszkanie udało się znaleźć.

„Ilu, spośród mieszkańców Państwa instytucji, zarządza własnymi zasobami finansowymi”, N=8 455.

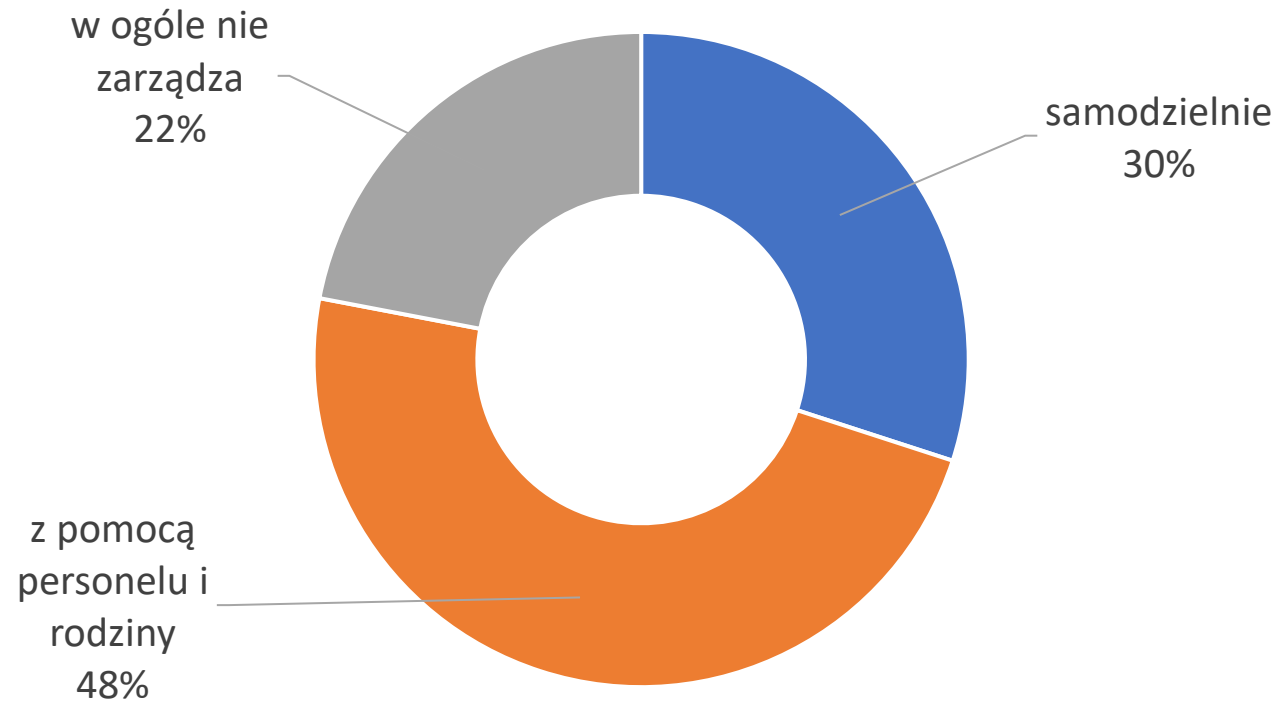
Spośród 8 455 mieszkańców (ilość miejsc zajętych wg stanu na koniec 2020 r.):

w samodzielny sposób zarządza finansami - 2 515 osób (30% mieszkańców)

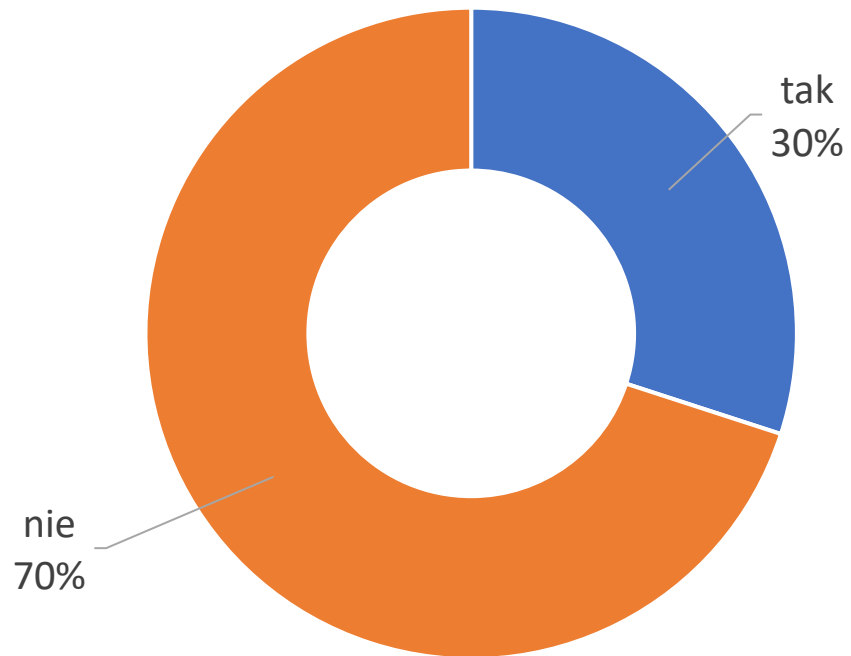
zarządza z pomocą personelu i rodziny – 4 093 osoby (48% mieszkańców)

nie jest w stanie zarządzać swoim budżetem - 1 847 osób (22% mieszkańców)

„Ilu, spośród mieszkańców Państwa instytucji zarządza własnymi zasobami finansowymi?”, N=104.

„Czy w Państwa ocenie, w DPS obecnie mieszkają osoby, które w przyszłości i po stworzeniu odpowiednich warunków bytowych mogłyby się usamodzielnic i żyć poza instytucją?”, N=104.

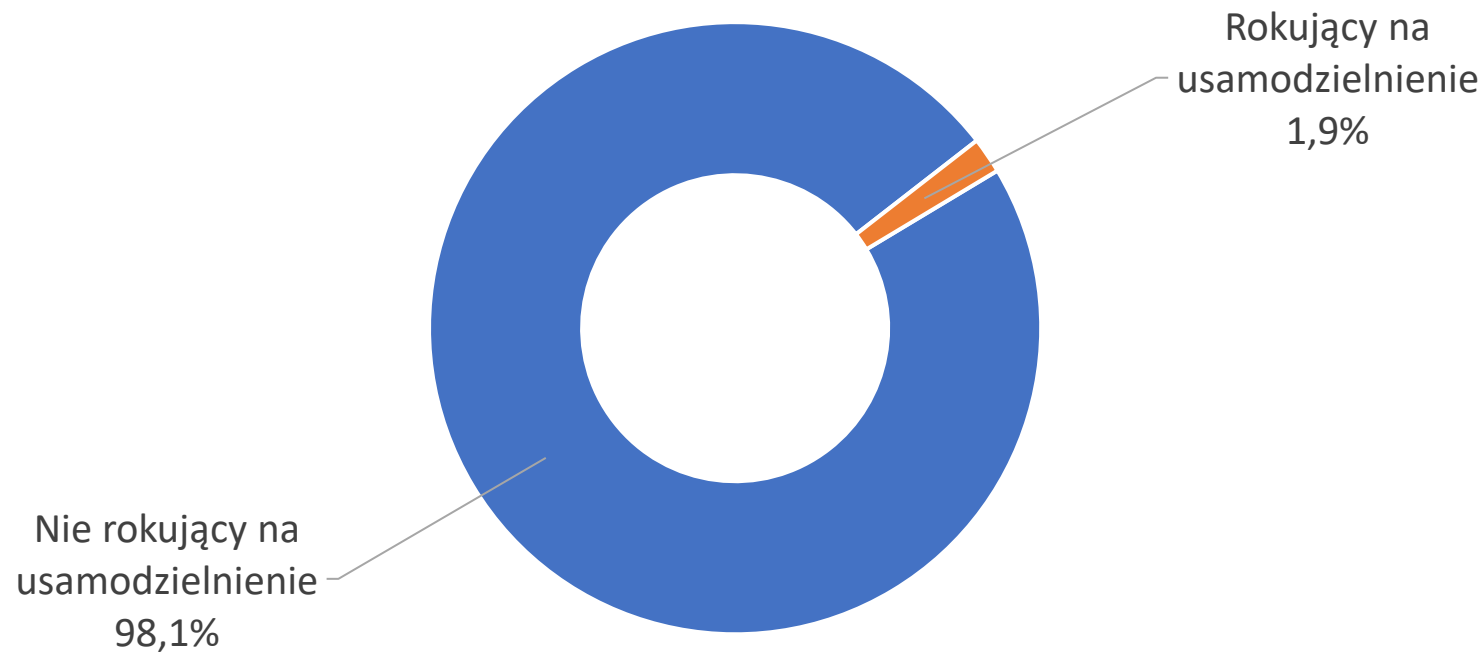
31 DPS – tak

73 DPS - nie

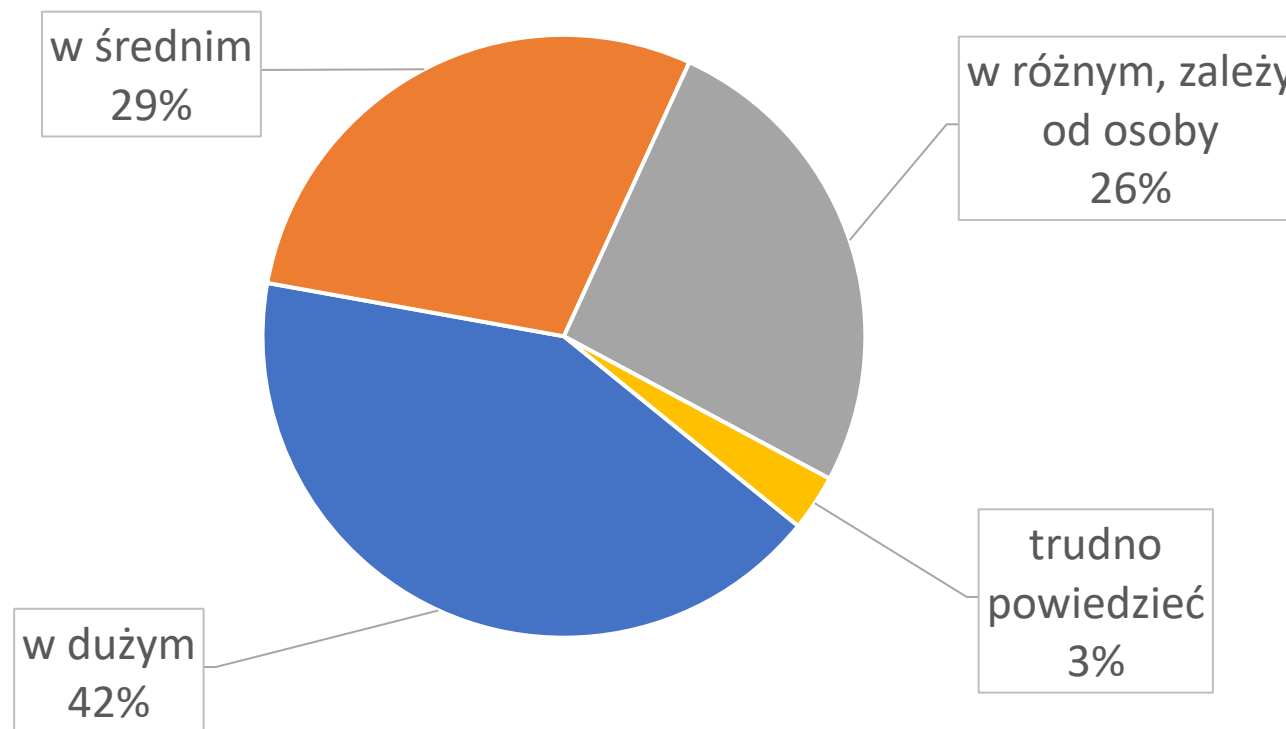
„Czy w Państwa ocenie, w DPS obecnie mieszkają osoby, które w przyszłości i po stworzeniu odpowiednich warunków bytowych mogłyby się usamodzielnić i żyć poza instytucją?, N=104.

	Liczba	Odsetek
Ilość miejsc zajętych	8 455	100
Mieszkańcy rokujący na usamodzielnienie, z tego:	162	1,9
- ze wsparciem	156	1,8
- bez wsparcia	6	0,1

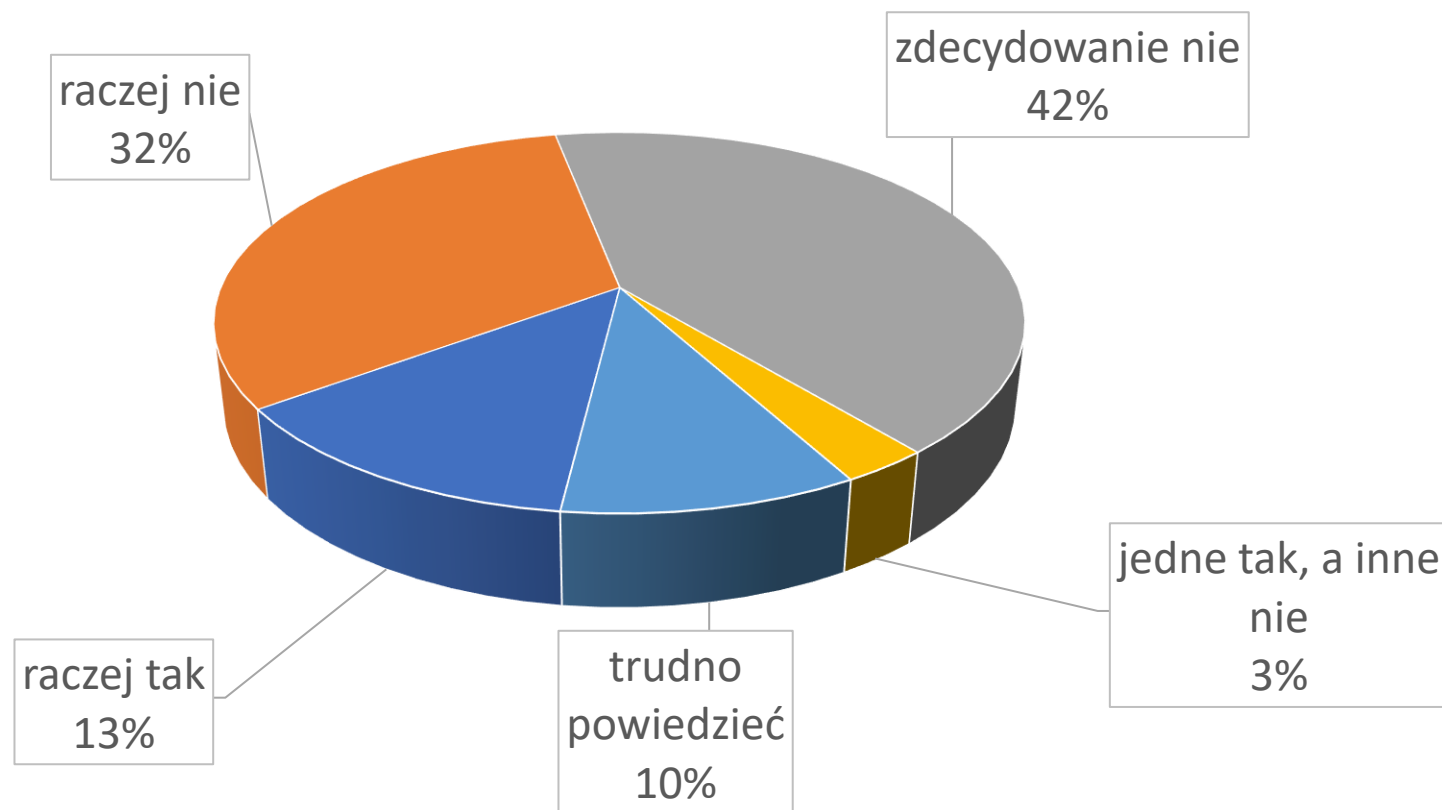
„Czy w Państwa ocenie, w DPS obecnie mieszkają osoby, które w przyszłości i po stworzeniu odpowiednich warunków bytowych mogłyby się usamodzielnić i żyć poza instytucją?”, N=104.

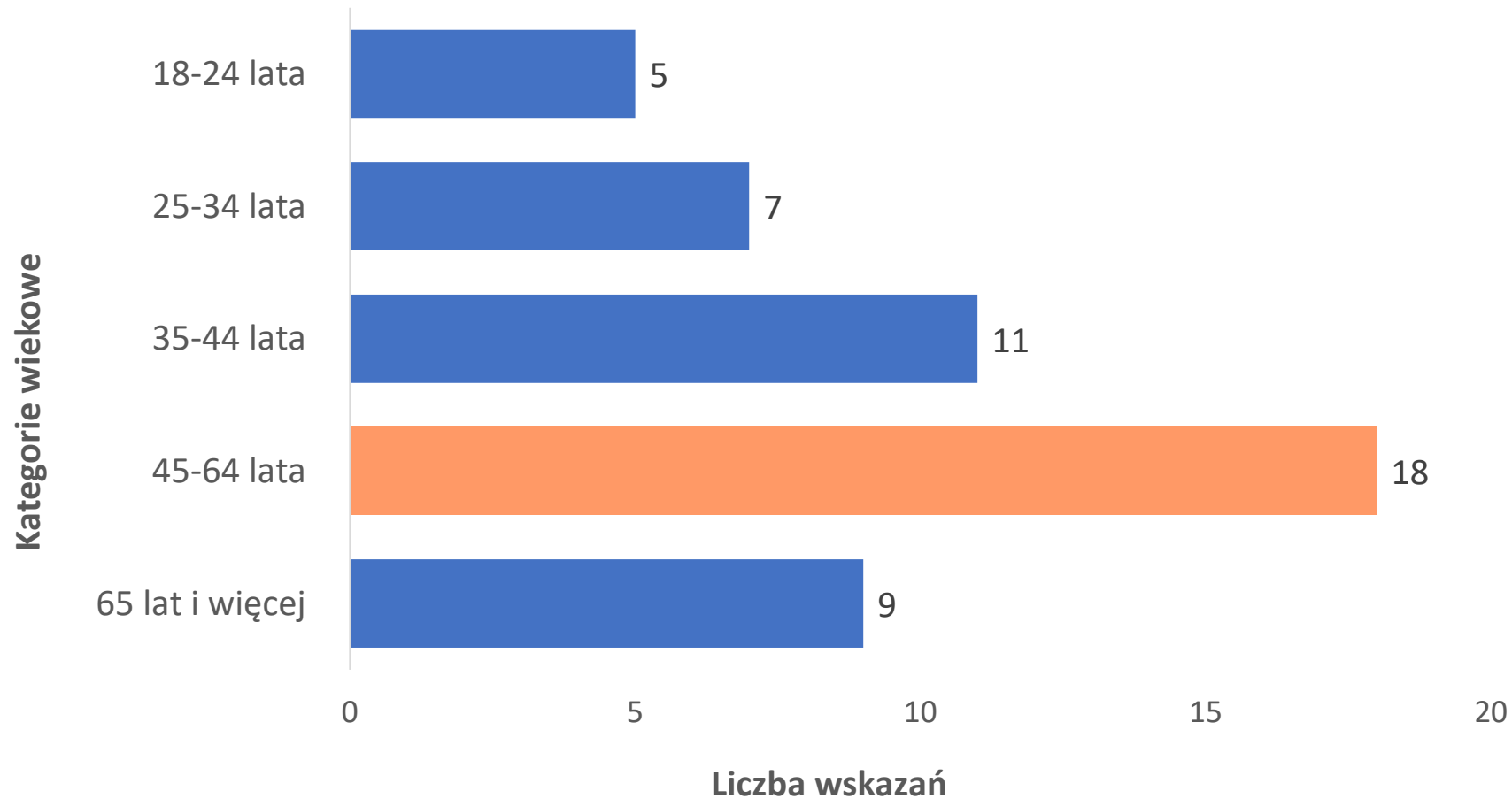
„W jakim stopniu, Państwa zdaniem, osoby te będą wymagały wsparcia w środowisku?, N=31.

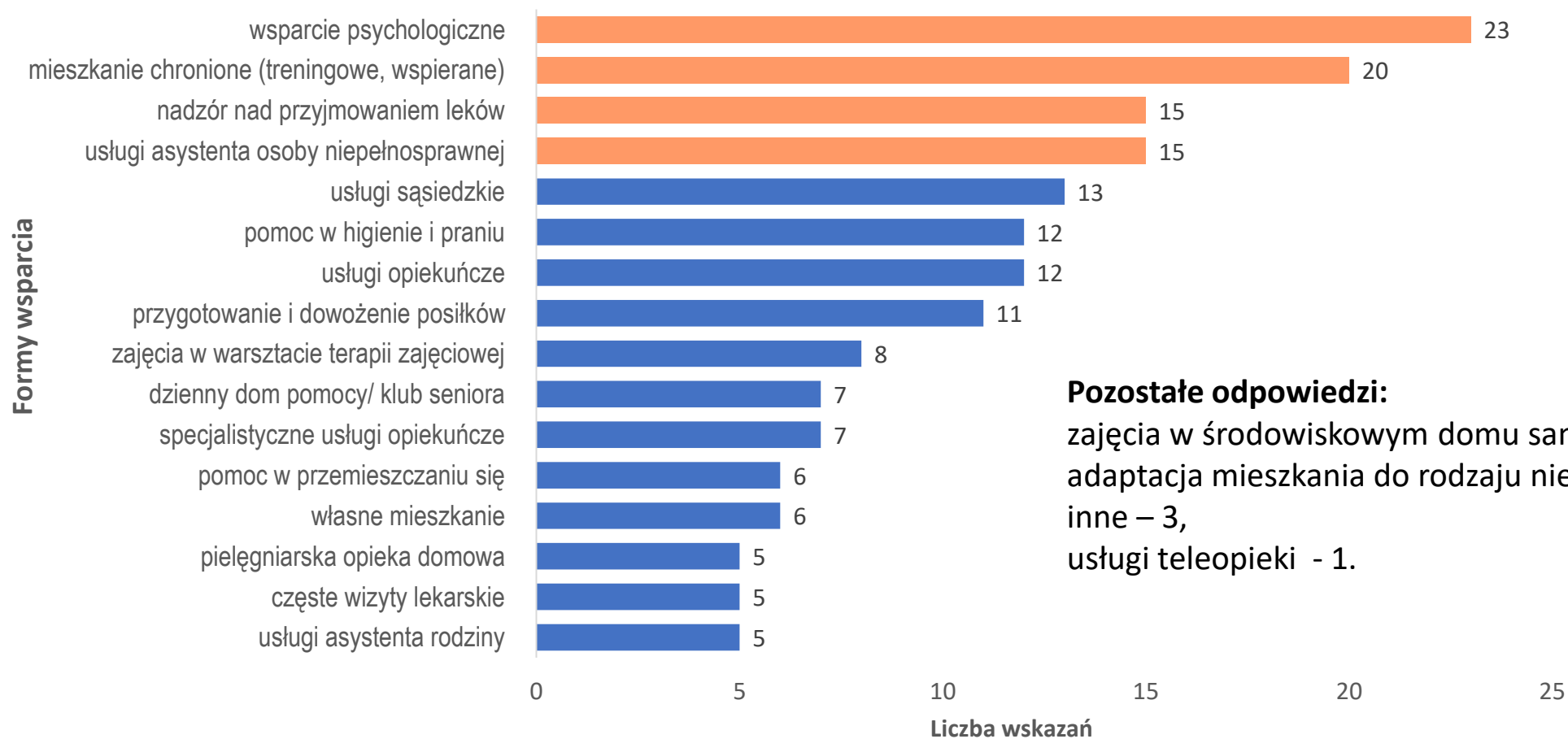
„Czy osoby, które Państwo wskazali mogą liczyć na jakąkolwiek pomoc bliższej lub dalszej rodziny?, N=31.

„W jakim wieku są wskazani przez Państwa mieszkańcy rokujący na usamodzielnienie?” , N=31.

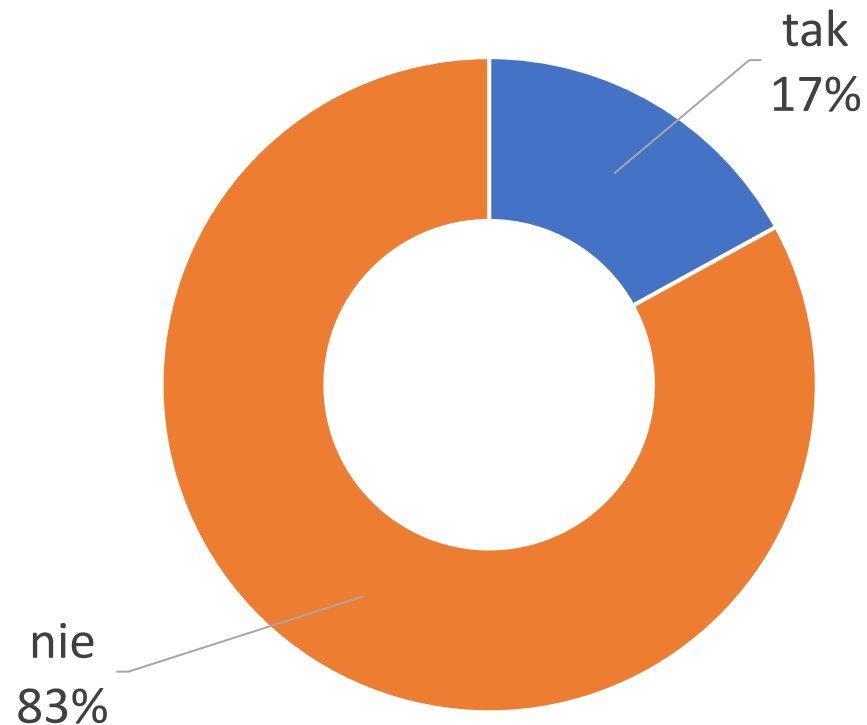

„Jakich usług i innych form wsparcia środowiskowego potrzebowałyby wskazane przez Państwa osoby, gdyby opuściły instytucję?”, N=31, n=181.

Wyniki badania

„Czy w 2020 roku DPS prowadził jakiegokolwiek działania o charakterze usamodzielniającym, skierowane do mieszkańców rokujących na przyszłe zamieszkanie poza instytucją?”, N=104.

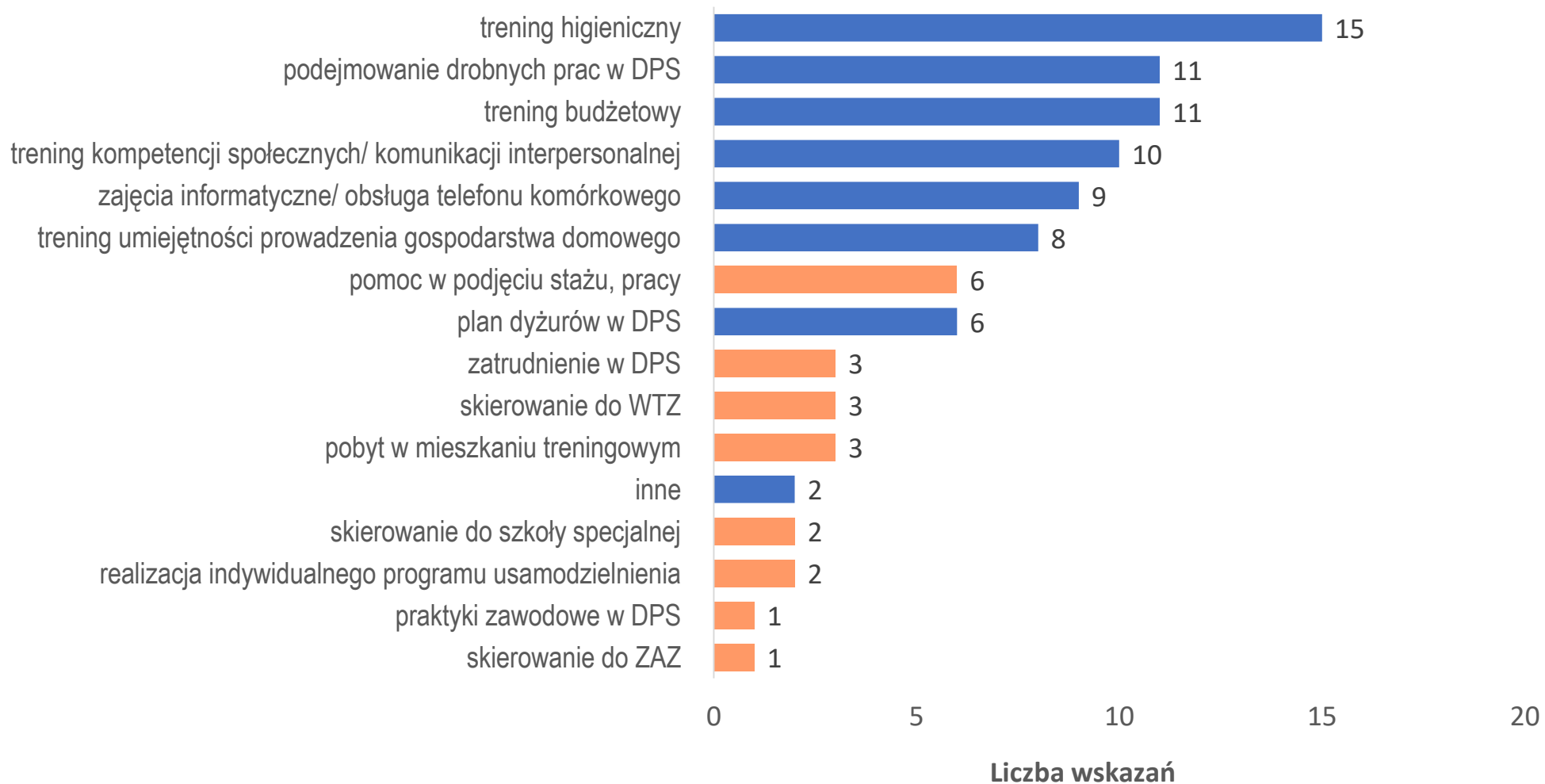

18 DPS – tak

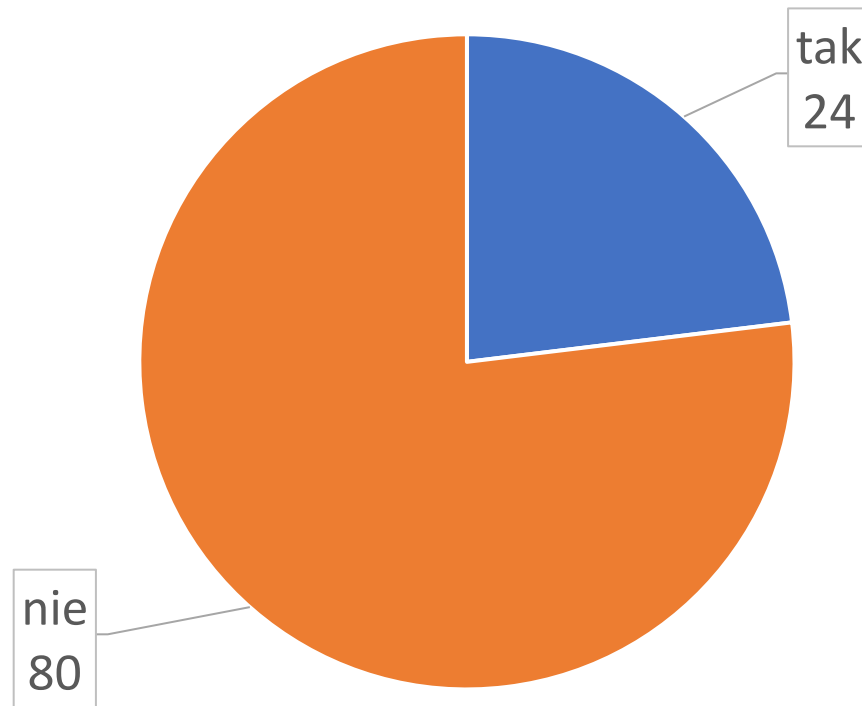
86 DPS - nie

„Jakiego typu były to działania?”, N=31, n=93.

Rodzaje prowadzonych działań usamodzielniających

„Czy kiedykolwiek od 2015 roku któryś z mieszkańców DPS podjął pracę, w tym o charakterze terapeutycznym?, N=104.

**Mieszkańcy 24 DPS
kiedykolwiek
podejmowali pracę
zarobkową.**

Praca zarobkowa

Spośród 24 DPS, w których mieszkańcy podejmowali pracę:

- w 11 DPS udało się ją utrzymać,
- 8 DPS odpowiedziało, że jednym mieszkańcom – udało się, a innym – nie,
- w 6 DPS tej pracy nie udało się utrzymać.

Czynnikami powodującymi utratę pracy były:

- w 5 przypadkach *brak predyspozycji do wykonywania pracy,*
- w 4 przypadkach *niezadowolenie pracodawcy,*
- w 4 przypadkach *konieczność izolacji mieszkańca z powodu epidemii koronawirusa,*
- w 1 przypadku *likwidacja miejsca/ stanowiska pracy.*

Praca zarobkowa

Oprócz tego respondenci wskazali na 7 innych powodów **utrąty pracy**:

- *kontynuacja nauki w szkole zawodowej i niemożliwość pogodzenia jej z pracą,*
- *tzw. słomiany zapał, labilność emocjonalna, rezygnacja mieszkańca,*
- *przejście na emeryturę,*
- *oraz w dwóch przypadkach pogorszenie stanu zdrowia i zgon.*

W opinii przedstawicieli domów pomocy społecznej **łącznie 103 mieszkańców nie podjęło jeszcze próby zatrudnienia, a w przyszłości mogłoby ją podjąć.**

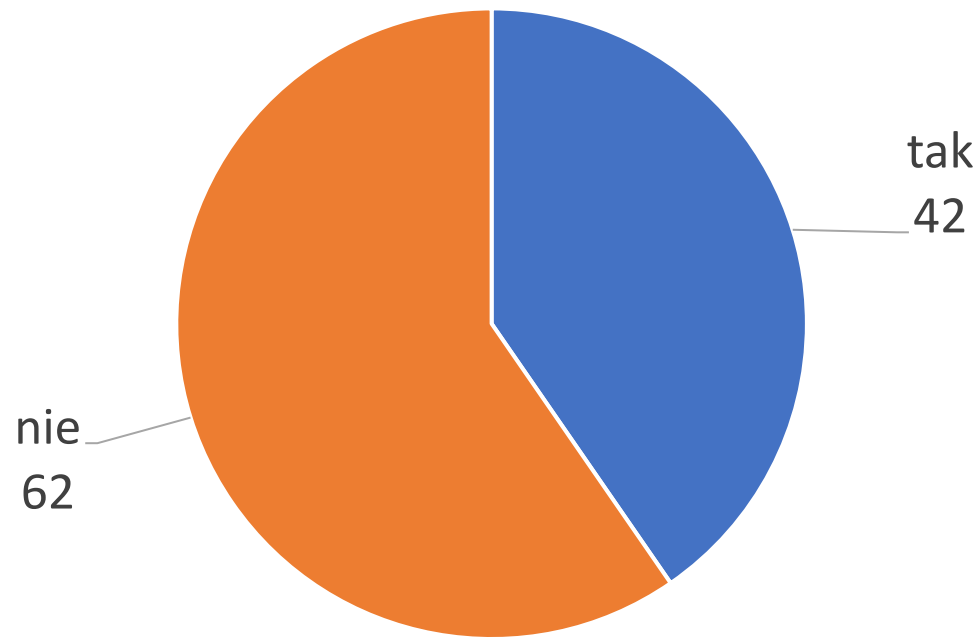
Do tej liczby należą zarówno osoby, które rokują, jak i które nie rokują na zamieszkanie poza instytucją. W sumie takie osoby wskazały **22 DPS.**

Udział mieszkańców DPS w zajęciach z obszaru aktywizacji zawodowej od 2015 roku (8 455 zajętych miejsc).

Formy aktywności zawodowej	Liczba mieszkańców DPS	Odsetek wszystkich mieszkańców DPS (stan na 31.12.2020 r.)
Udział w kursach zawodowych	75	0,89
Korzystanie z zajęć Klubu Integracji Społecznej	80	0,85
Praca/ staż w Zakładzie Aktywności Zawodowej	72	0,95
Praca/ staż na otwartym rynku pracy	72	0,90
Praca/ staż innego typu	76	0,30

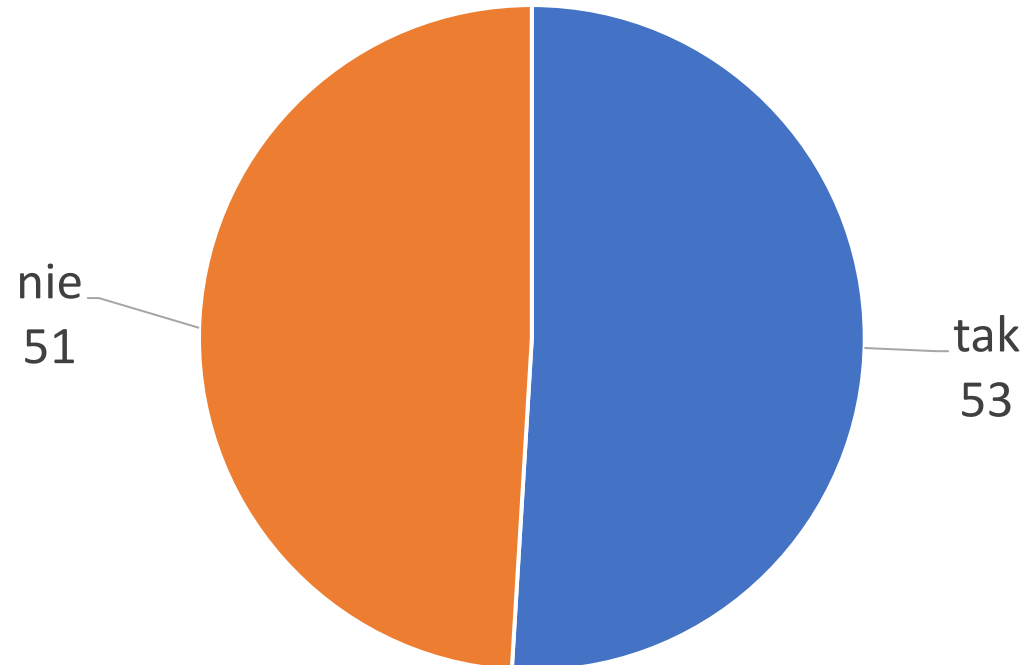
Wyniki badania

„Czy w Państwa instytucji funkcjonują odrębne dokumenty (np. zarządzenia, plany pracy, prawa i obowiązki, grafiki dyżurów itp.), przeznaczone dla mieszkańców bardziej samodzielnych i sprawnych?”, N=104.

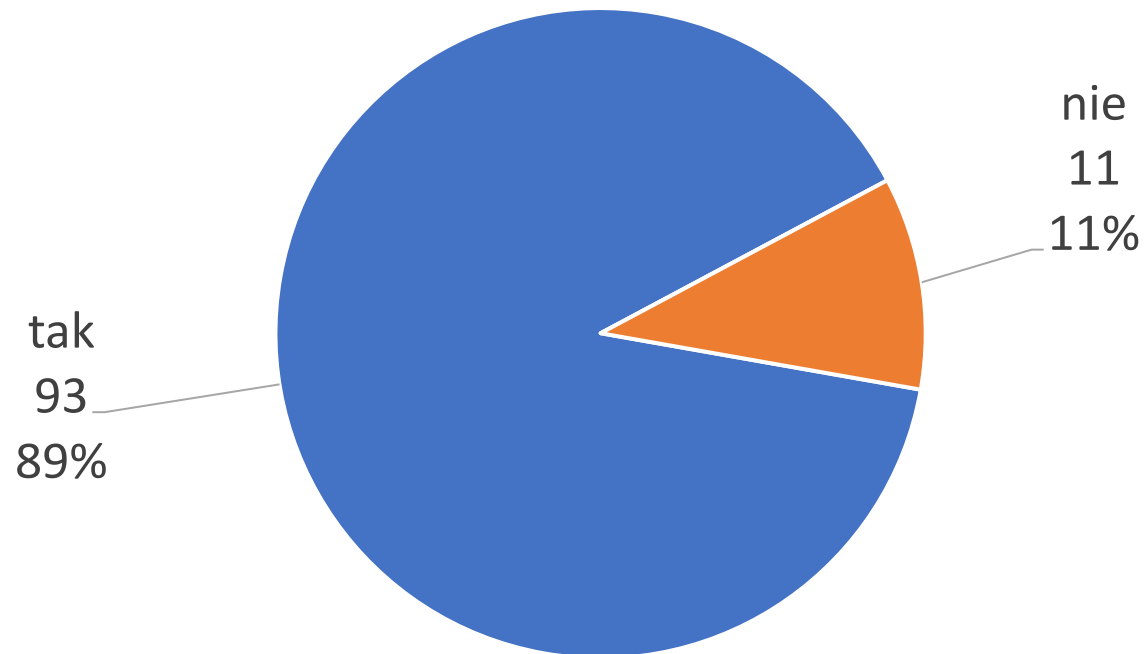
Wyniki badania

„Czy w Państwa DPS znajdują się wydzielone piętra/ mieszkania/ pokoje dla osób bardziej samodzielnych niż reszta mieszkańców DPS?, N=104.

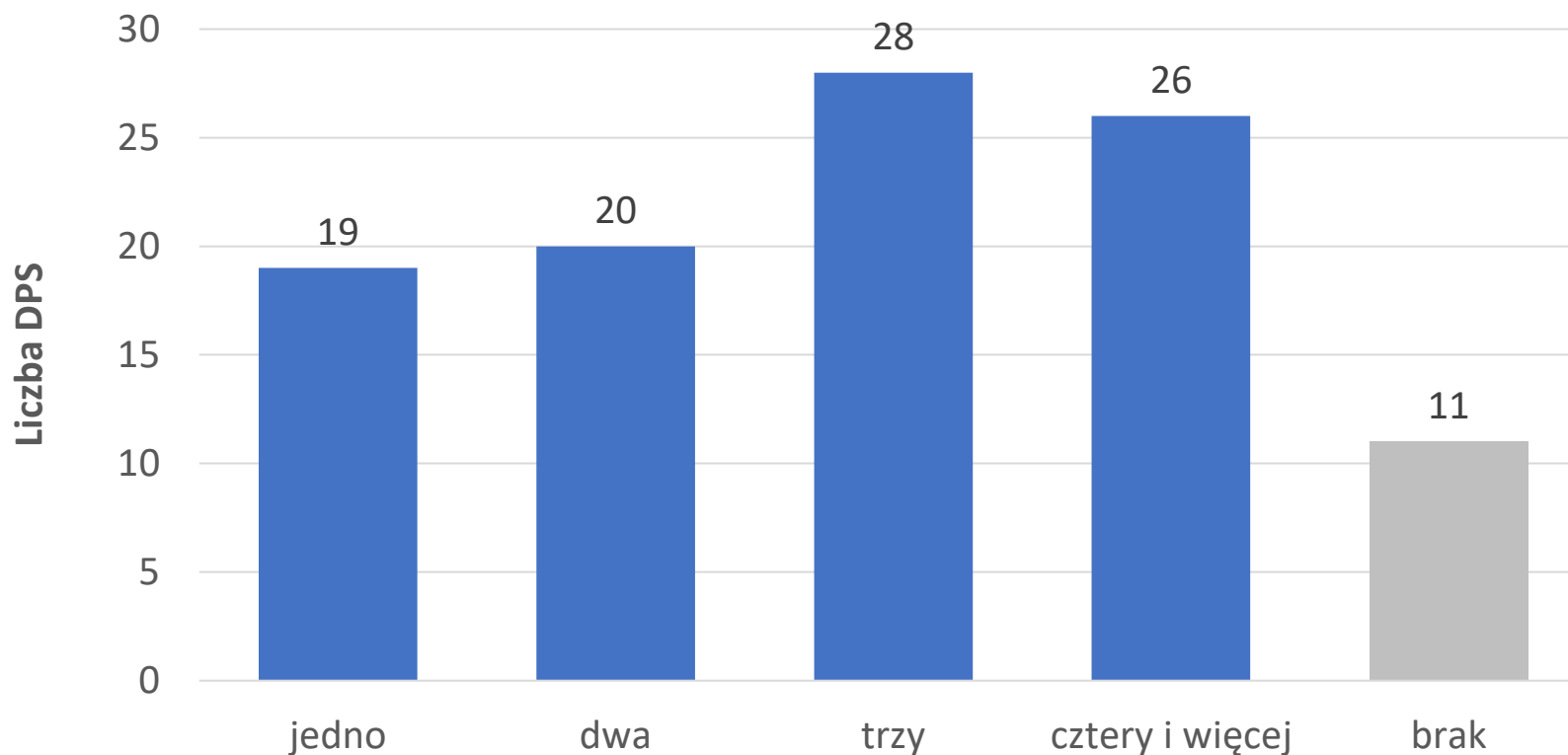
Wyniki badania

„Czy w Państwa instytucji znajdują się odrębne pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia terapii zajęciowej i różnego typu treningów kompetencji?“, N=104.

W pytaniu wzięto pod uwagę wszystkie budynki należące do DPS, a także funkcjonujące razem z DPS jak np. WTZ czy ZAZ.

„Ile w Państwa instytucji znajduje się pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia terapii zajęciowej i różnego typu treningów kompetencji?, N=104.

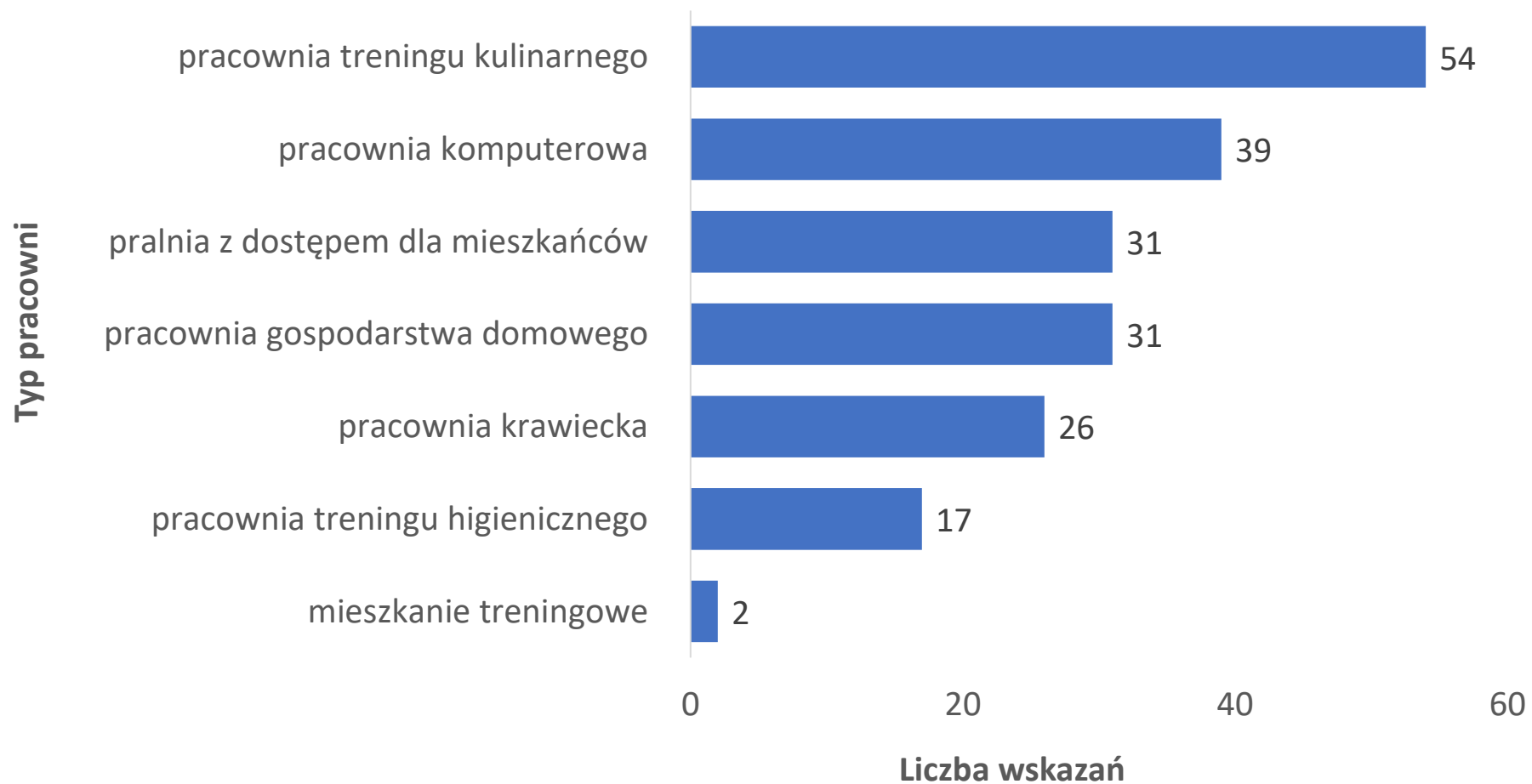

Liczba pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia zajęć w DPS

W pytaniu wzięto pod uwagę wszystkie budynki należące do DPS, a także funkcjonujące razem z DPS jak np. WTZ czy ZAZ.

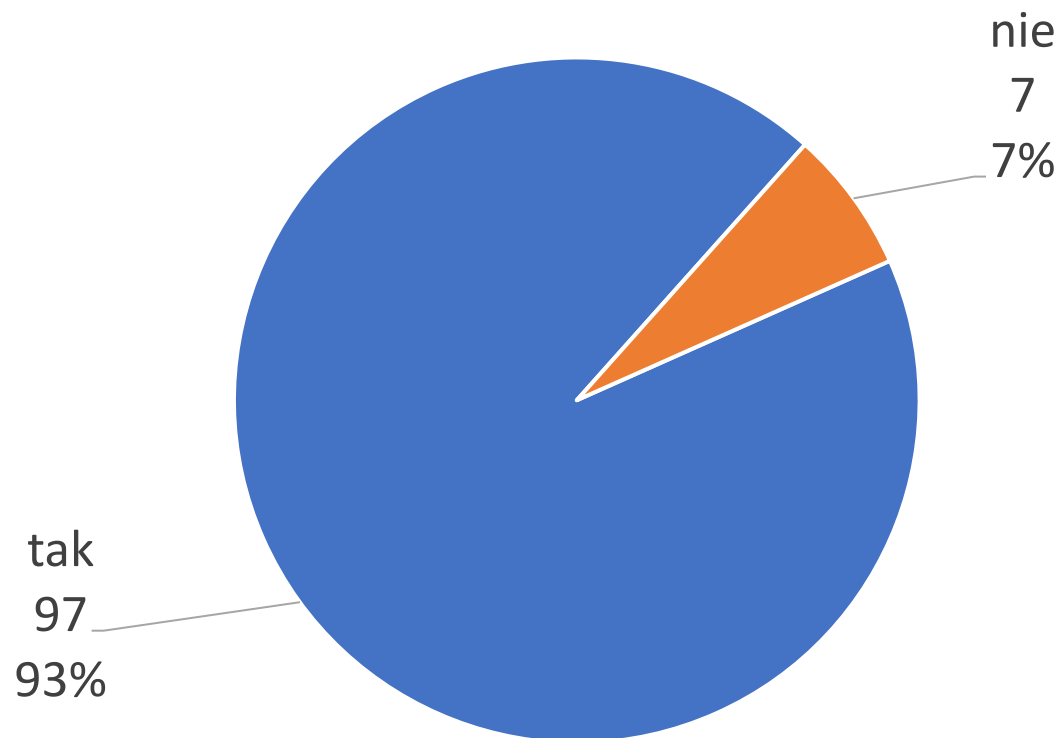
Wyniki badania

„Jakie z niżej wymienionych pracowni funkcjonują w Państwa instytucji?”,
N=93, n=200.

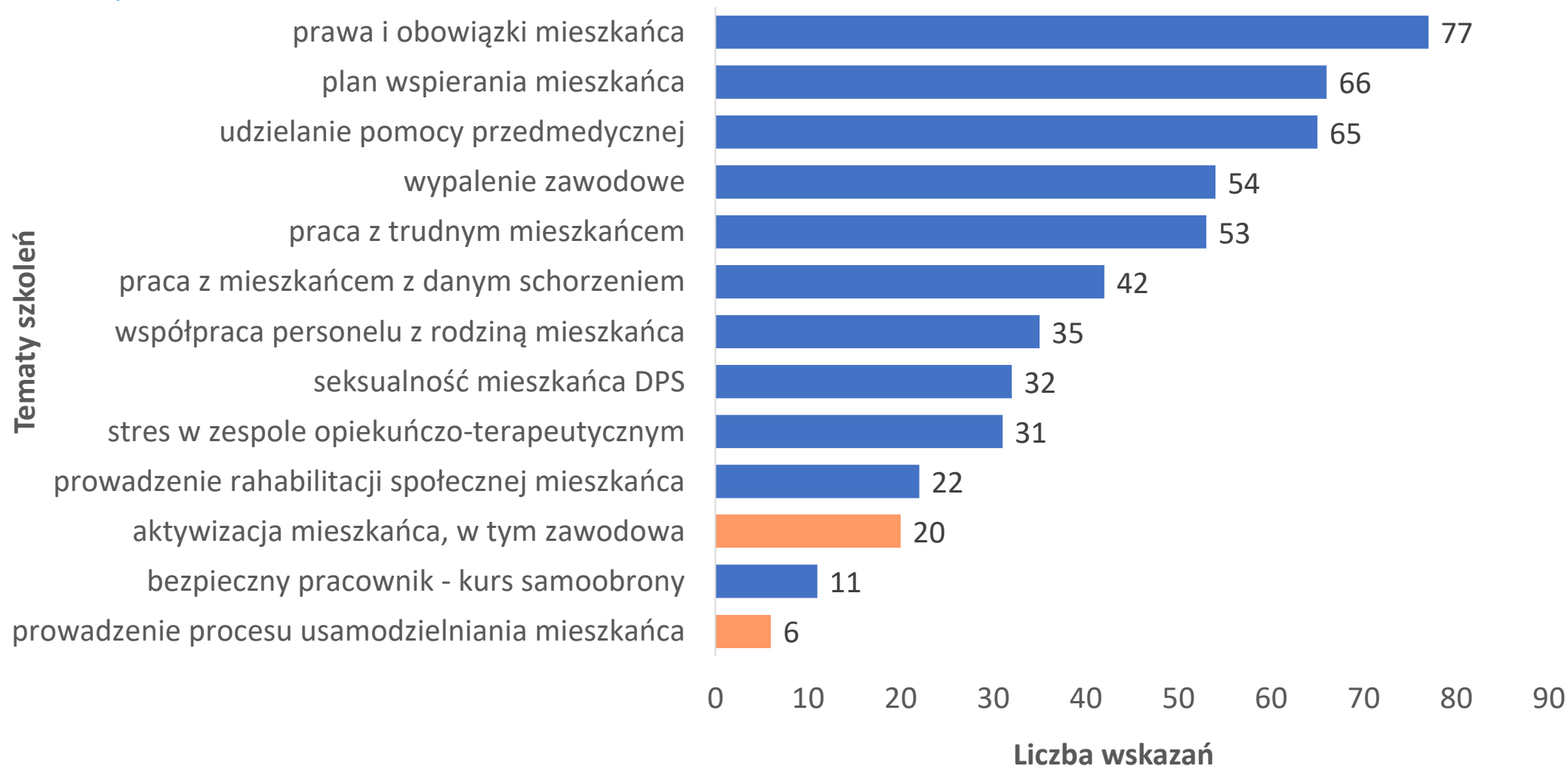

Wyniki badania

„Czy na przestrzeni ostatnich 3 lat w Państwa instytucji lub poza nią odbyły się jakiegokolwiek szkolenia dla pracowników?“, N=104.

Szkolenia, w jakich w ciągu ostatnich 3 lat uczestniczyli pracownicy DPS, N=104, n=534.

„Jakimi tematami szkoleń jesteście Państwo zainteresowani?”, N=104, n=257.

„Jakimi tematami szkoleń jesteście Państwo zainteresowani?”

Pozostałe wskazania:

Bezpieczny pracownik - kurs samoobrony; prawa i obowiązki mieszkańca; formy i metody pracy z podopiecznymi; szkolenia dot. depozytów mieszkańców/ likwidacja niepodjętych depozytów, poszukiwanie spadkobierców, przekazanie spraw dot. depozytów do sądu – **po 5 wskazań**

Alternatywne metody komunikacji – **4 wskazania**

Budowanie relacji z nowym klientem z uwzględnieniem okresu adaptacji – **3 wskazania**

Radzenie sobie ze stratą/ przeżywanie żałoby/ przygotowanie mieszkańca do odejścia; wsparcie psychologiczne mieszkańców; elementy geriatry, gerontologii i psychogerontologii – **po 2 wskazania**

Tworzenie właściwego środowiska egzystencji osób w DPS; współpraca pomiędzy DPS a instytucjami oświatowymi; uświadamianie własnych emocji w kontakcie z nieoczekiwanym zachowaniem mieszkańca; arteterapia w pracy z mieszkańcem DPS; udział opiekuna medycznego w leczeniu farmakologicznym w leczeniu osoby chorej i niesamodzielnej; zarządzanie domem przez organizację pozarządową – **po 1 wskazaniu**

Ankietowane domy pomocy społecznej
miały możliwość podzielenia się swoimi
propozycjami dotyczącymi
zmian w systemie opieki
nad osobami niesamodzielnymi

„Jakich Państwa zdaniem zmian potrzebuje system opieki nad osobami niesamodzielnymi w Polsce? Co należałoby poprawić? Co jest problemem?”

Funkcjonowanie i otoczenie DPS – potrzeby kadrowe i finansowe (1):

- Lepsze diagnozowanie przy kierowaniu do DPS (osoby uzależnione, z zaburzeniami psychicznymi),
- Poprawa współpracy z OPS przy kwalifikowaniu i przyjmowaniu osób do DPS,
- Skrócenie czasu oczekiwania na umieszczenie, gdy stan klienta pogarsza się,
- Włączenie DPS w proces koordynacji opieki środowiskowej w celu opóźnienia ewentualnego umieszczenia w instytucji,
- Wzrost zatrudnienia w DPS, szczególnie opiekunów osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie,
- Podwyższenie prestiżu opiekunów poprzez m.in. wzrost wynagrodzeń,
- Zmniejszenie liczby mieszkańców w instytucji,
- Zwiększenie nakładów na utrzymanie instytucji,
- Konieczność większej współpracy systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

„Jakich zmian potrzebuje system opieki nad osobami niesamodzielnymi w Polsce?”

Funkcjonowanie i otoczenie DPS – potrzeby kadrowe i finansowe (2):

- Zwiększenie dostępu do lekarza w DPS,
- Potrzeba zatrudnienia pielęgniarek w DPS w ramach środków NFZ, określenie norm ich czasu pracy,
- Wprowadzenie bardziej skutecznych środków prawnych dyscyplinujących mieszkańców nagminnie łamiących zasady współżycia w grupie,
- Opracowanie alternatywnych, w stosunku do umieszczenia w DPS, form pomocy całodobowej dla osób niesamodzielnymi, niedostosowanych społecznie.

Potrzeby infrastrukturalne:

- Upowszechnienie tworzenia rodzinnych domów pomocy społecznej,
- Tworzenie placówek przeznaczonych dla osób niesamodzielnymi - uzależnionych i niedostosowanych społecznie,
- Zwiększenie instytucjonalnych form pomocy,
- Stworzenie sieci placówek wsparcia zdrowia psychicznego.

„Jakich zmian potrzebuje system opieki nad osobami niesamodzielnymi w Polsce?”

Rozwój wsparcia środowiskowego (1):

- Zwiększenie ilości i dostępności usług opiekuńczych w środowisku, wzrost dofinansowania do usług,
- Wprowadzenie voucherów (bonów) na usługi opiekuńcze,
- Zagwarantowanie standardów i podnoszenie jakości świadczonych usług opiekuńczych,
- Zwiększenie liczby wykwalifikowanych opiekunów osób niesamodzielnymi, pracujących w środowisku,
- Odpowiedni dobór kadry opiekuńczej, podnoszenie jakości szkoleń i doskonalenia zawodowego,
- Opracowanie profesjonalnego i efektywnego systemu monitoringu i kontroli usług świadczonych w środowisku,
- Zwiększenie liczby specjalistów: psychologów, doradców zawodowych, rehabilitantów, terapeutów,
- Poprawa dostępu do lekarzy specjalistów, szczególnie geriatrów, oraz pielęgniarek,
- Wzrost liczby usług asystenta osoby niepełnosprawnej, asystenta rodziny,

„Jakich zmian potrzebuje system opieki nad osobami niesamodzielnymi w Polsce?”

Rozwój wsparcia środowiskowego (2):

- Wspieranie rodzin i opiekunów nieformalnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczych,
- Rozwój usług sąsiedzkich,
- Wzrost liczby mieszkań chronionych i treningowych, zniesienie ograniczenia czasowego pobytu w tych mieszkaniach,
- Zwiększenie liczby mieszkań i dofinansowanie do adaptacji mieszkań komunalnych,
- Wzrost liczby miejsc w WTZ, ZAZ, miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- Kierowanie dodatkowego wsparcia do osób niesamodzielnymi o niskich dochodach,
- Utworzenie interdyscyplinarnych zespołów koordynujących opiekę nad osobami niesamodzielnymi oraz geriatrycznych zespołów opieki domowej,
- Otwieranie programów usamodzielnienia przed ukończeniem 18 r.ż. przez ośrodki szkolno-wychowawcze.

Jaki typ mieszkańców, w opinii pracowników DPS, najbardziej rokuje na usamodzielnienie?

Osoby niepełnosprawne fizycznie, osoby uzależnione od alkoholu i dorosłe osoby niepełnosprawne intelektualnie.

Ile szacunkowo osób rokuje na usamodzielnienie? W jakich rodzajach DPS takich mieszkańców jest najwięcej, a w jakich najmniej?

162 osoby (w tym ze wsparciem 156 osób). Stanowi to **1,9% wszystkich mieszkańców DPS**.

Osoby rokujące na usamodzielnienie w małym stopniu mogą liczyć na pomoc bliższej lub dalszej rodziny.

W jakich rodzajach DPS takich mieszkańców jest najwięcej, a w jakich najmniej?

Osoby rokujące na usamodzielnienie znalazły się we wszystkich typach DPS. W instytucjach dla osób:

- przewlekle psychicznie chorych – **70 osób (43%)**,
- dorosłych i dzieci niepełnosprawnych intelektualnie - **35 osób (22%)**,
- w podeszłym wieku – **22 osoby (14%)**,
- w DPS o łączonych funkcjach – **21 osób (14%)**,
- przewlekle somatycznie chorych – **14 osób (8%)**.

Czy DPS prowadzi jakiegokolwiek działania usamodzielniające, skierowane do osób, które mogłyby opuścić instytucję? Jakiego typu są to działania?

Spośród **104 DPS - 18 placówek (17%)** prowadziło działania o charakterze usamodzielniającym.

Najwięcej mieszkańców uczestniczyło w treningu higienicznym, budżetowym, podejmowało drobne prace w DPS, w treningu kompetencji społecznych i w zajęciach informatycznych.

Z jakich form wsparcia musieliby korzystać mieszkańcy DPS, aby zamieszkać poza instytucją?

- **Wsparcie psychologiczne – 13% (23 wskazania),**
- **Mieszkanie chronione (treningowe, wspierane) – 11% (20 wskazań),**
- **Nadzór nad przyjmowaniem leków – 8% (15 wskazań),**
- **Usługi asystenta osoby niepełnosprawnej – 8% (15 wskazań),**
- **Usługi sąsiedzkie – 7% (13 wskazań),**
- **Pomoc w higienie i praniu – 7% (12% wskazań),**
- **Usługi opiekuńcze – 7% (12 wskazań).**

Na dalszych miejscach znalazły się: potrzeby w zakresie przygotowania i dowożenia posiłków, zajęć w WTZ, pobytu w dziennym domu pomocy/ klubie seniora, specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocy w przemieszczaniu się, własnego mieszkania, pielęgniarstwa opieki domowej, częstych wizyt lekarskich, usług asystenta rodziny, zajęć w ŚDS, innych (pracy, pobytu w ZAZ i organizacji wolnego czasu po pracy i w weekendy), adaptacji mieszkania do rodzaju niepełnosprawności oraz usług teleopieki.

Ilu mieszkańców
zarządza własnymi
środkami
finansowymi?

W samodzielny sposób - **2 515** mieszkańców (30%).
Z pomocą personelu – **4 093** osoby (48%).
W ogóle nie zarządza budżetem - 22% mieszkańców.

Co stanowi główną przeszkodę
w usamodzielnieniu
mieszkańców DPS?

Stan zdrowia, brak zdolności do
samodzielnej egzystencji i brak
bliskich osób do pomocy.

Ilu mieszkańców DPS
podejmuje pracę
zarobkową?

Począwszy od 2015 r. pracę, w tym o charakterze terapeutycznym, podjęli mieszkańcy **24 (23%) DPS**.

Praca/ staż w Zakładzie Aktywności Zawodowej – **72 osoby**,

Praca/ staż na otwartym rynku pracy – **72 osoby**,

Praca/ staż innego typu – **76 osób**.

Ilu mieszkańców nie
podjęło jeszcze próby
zatrudnienia, a w opinii
pracowników DPS
mogłoby ją podjąć?

W opinii przedstawicieli DPS **łącznie 103 mieszkańców mogłoby w przyszłości pracować**, choć jeszcze nie podjęło takiej próby.

Do tej grupy należą zarówno osoby, które **rokują, jak i które nie rokują** na zamieszkanie poza instytucją.

W sumie takie osoby wskazały **22 DPS-y**.

Iloma pomieszczenia do prowadzenia terapii zajęciowej dysponują DPS-y?

Prawie wszystkie DPS-y (89%) posiadają odrębne pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia terapii zajęciowej.

19 DPS-ów dysponuje jednym takim pomieszczeniem;
20 - dwoma; **28** – trzema; **26** – czteroma i więcej;
11 w ogóle nie posiada takich pomieszczeń.

Jaką infrastrukturą zw. z terapią zajęciową dysponuje DPS?

Ponad połowa instytucji posiada **pracownię treningu kulinarnego**,
1/5 - **pracownię lub stanowiska komputerowe**,
31 DPS - **pracownię gospodarstwa domowego oraz pralnię z dostępem dla mieszkańców**, **26** DPS - **pracownię krawiecką**
i **17** DPS - **pracownię treningu higienicznego**.
Jedynie w dwóch DPS zlokalizowane były **mieszkania treningowe**.

W ilu DPS w ciągu ostatnich 3 lat były prowadzone szkolenia dla pracowników?

W 97 DPS-ach. Najczęściej były to szkolenia z zakresu:

- *praw i obowiązków mieszkańca,*
- *planu wspierania mieszkańca,*
- *udzielania pomocy przedmedycznej.*

Jakimi tematami szkoleń są zainteresowani pracownicy DPS?

- ***stres w zespole opiekuńczo-terapeutycznym/ wypalenie zawodowe*** (29 wskazań),
- ***praca z trudnym mieszkańcem/ mediacje/ konflikty*** (27 wskazań),
- ***praca z mieszkańcem z danym schorzeniem*** (21 wskazań).

Jak widzą przyszłość
procesu
deinstytucjonalizacji
w kraju pracownicy
DPS?

Przedstawiciele DPS **nie mają pełnej wiedzy** nt. tego, czym jest proces deinstytucjonalizacji, więc nie wszyscy potrafili go właściwie ocenić. Zebrane opinie mają różny charakter: **pozytywny, negatywny i sceptyczny.**

Pracownicy DPS są **realistami**. Mają świadomość, że proces usamodzielnienia ich mieszkańców jest uzależniony od spełnienia wielu czynników. Z jednej strony przedstawiciele DPS **widzą korzyści związane z utrzymaniem osób mniej samodzielnych w ich środowisku zamieszkania**, z drugiej strony, dobrze znając ich specyficzne potrzeby, **są świadomi nakładów ludzkich, finansowych oraz infrastrukturalnych, jakie to wymaga.**

Przedstawiciele DPS **wymieniali warunki i propozycje rozwiązań**, jakie powinny być wdrożone, aby proces deinstytucjonalizacji zakończył się sukcesem.

Pełne wyniki badania będzie można znaleźć w publikacji
Raport z badania *Mieszkańcy domów pomocy społecznej rokujący na
usamodzielnienie w województwie śląskim*

dostępnej na stronie <https://rops-katowice.pl>

- ▶ zakładka „Strategia, programy i badania”
 - ▶ część „Analizy i raporty”
 - ▶ rok 2021

Dziękuję za uwagę.

Regionalny Ośrodek
Polityki Społecznej
Województwa Śląskiego